

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Milady Haplové a soudkyň JUDr. Jarmily Ďáskové a JUDr. Jany Kubenové v právní věci žalobce: **V.D.**, nar., st. příslušnost Ukrajina, t. č. bytem, zast. JUDr. Patricií Fenykovou, advokátkou se sídlem Matzenauerova 2222/4, 616 00 Brno, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, P. O. Box 78, 13051 Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu č. j. CPR-3051-2/ČJ-2011-9CPR-V234 ze dne 6.6.2011,

t a k t o :

- I. Žaloba **se z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou ze dne 20.6.2011 doručenou soudu dne 21.6.2011 se žalobce domáhá přezkoumání rozhodnutí žalované č. j. CPR-3051-2/ČJ-2011-9CPR-V234 ze dne 6.6.2011, kterým žalovaná podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítla odvolání žalobce proti rozhodnutí Policie České republiky, krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Brno (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 22.2.2011, č.j. KRPB-17292-13/ČJ-2011-060022-SV a toto rozhodnutí potvrdila.

Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně bylo žalobci podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně

některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) uloženo správní vyhoštění a doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na 6 měsíců. Počátek doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, se stanoví v souladu s ust. § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců od okamžiku, kdy cizinec pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky. Současně byla podle ust. § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovena doba k vycestování z území České republiky do 15 dnů po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. V případě vynětí cizince z působnosti zákona o pobytu cizinců z důvodu uvedeného v ust. § 2 zákona počíná doba k vycestování běžet ode dne odpadnutí tohoto důvodu.

Žalobce v žalobě namítá, že správní orgány obou stupňů dospěly ke skutkovým závěrům na základě důkazů, které mají charakter pouze úředních záznamů a nelze je v souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu č.j. 1 As 96/2008-115 považovat za důkazní prostředky, ale pouze za předběžnou informaci. Žalobce uvádí, že na základě úředních listin nemohl být správním orgánem řádně zjištěn skutkový stav, na němž bylo založeno rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce, tj. že byl zastižen při výkonu nelegální práce.

Žalobce namítá, že všechna jednání a listiny byly konány a vyhotoveny v českém jazyce, bez přítomnosti tlumočníka, ačkoli žalobce jako ukrajinský státní občan češtinu náležitým způsobem neovládá. Vzhledem k příbuznosti jazyků a délce pobytu v ČR se česky dorozumí, ale nikoli v takovém rozsahu, aby byl schopen přesně porozumět veškerým skutečnostem, na které byl správním orgánem dotazován, či veškerým materiálům, které mu byly předloženy k podpisu. O možnosti požádat o asistenci tlumočníka nebyl zákonným způsobem poučen, neboť tomuto poučení okamžitě neporozuměl, jeho podpis pod prohlášením, že česky rozumí a tlumočníka nepožaduje, proto není významný. O tom, že žalobce řádně nerozuměl průběhu a obsahu jednání svědčí i skutečnost, že okamžitě po tomto jednání udělil plnou moc právnímu zástupci za účelem nahlédnutí do spisu a následnému zastupování ve věci.

Žalobce dále namítá nepoužitelnost listin, z nichž správní orgány vycházely, i přes to, že žalovaný uvedl, že tyto listiny byly součástí spisového materiálu a že žalobce se s těmito podklady seznámil. Žalobce uvádí, že s podklady se seznámil až jeho právní zástupce poté, co si pořídil fotokopie, vyjádření k obsahu spisu hodlal uvést při jednání dne 22.2.2011, k tomuto však nedošlo, neboť zde bylo žalobci pouze doručeno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

Žalobce uzavírá, že se na základě ohlášení stal ke dni 14.3.2011 OSVČ, řádně platí zálohy na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti, tzn. že provozuje svoji činnost na území ČR v souladu se zákonem na základě uzavřené smlouvy o dílo. Žalobce namítá, že v domovském státě není schopen najít zaměstnání, kterým by byl schopen zajistit svoji rodinu, jeho vyhoštění by tak bylo zásahem do jeho soukromého a rodinného života. Podle žalobce je třeba přihlédnout k tomu, že kromě vytýkaného nedodržení právních předpisů nemá žádný záznam o tom, že by jiným způsobem představoval nebezpečí pro společnost. Žalobce již protiprávní stav sám odkladil, tzn. že pominuly důvody pro vydání rozhodnutí.

Na základě uvedených skutečností žalobce navrhuje, aby soud vydal rozsudek, kterým se rozhodnutí žalovaného zrušuje.

Žalovaná ve svém vyjádření ze dne 12.8.2011 plně odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Uvádí, že dospěla k závěru, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo vydáno v souladu se zákonem. Správní orgán prvního stupně dostatečně prokázal skutečnost, že žalobce vykonával nejméně dne 15.2.2011 na staveništi v ulici Valchařská 15 v Brně nelegální práci. Žalobce byl při kontrole přistižen při výkonu práce v pracovním oděvu, přičemž nepředložil povolení k zaměstnání a jak bylo zjištěno, žalobci nebylo pracovní povolení vydáno. Uvedené závěry podle žalované vychází z Oznámení o zahájení kontroly, Zápisu z kontrolního šetření, z poznatků z kontroly Úřadu práce Brně-město i z vyjádření samotného žalobce. Z uvedených podkladů pro rozhodnutí je podle žalované zřejmé, že výkon práce žalobce zjištěný v rámci kontroly byl prováděn bez příslušného platného povolení k zaměstnání v rozporu se zákonem o zaměstnanosti. Žalovaná dospěla k závěru, že v posuzovaném případě byly naplněny podmínky pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o pobytu cizinců.

Vzhledem k tomu, že žalovaná neshledala ve svém postupu pochybení, navrhuje zamítnutí žaloby.

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).

Žaloba byla přezkoumána v mezích žalobních bodů včetně řízení předcházejícího vydání, přičemž soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, 2 s.ř.s.).

Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).

Nejprve se soud zabýval žalobní námitkou, že ve správním řízení nemohl být zjištěn řádně skutkový stav, jelikož správní orgány vycházely z úředních záznamů, které nelze považovat za důkazní prostředky. Soud v obecné rovině nemá důvod zpochybňovat závěry vyjádřené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22.1.2009, č.j. 1 As 96/2008-115, podle něhož úřední záznamy poskytují správním orgánům pouze předběžnou informaci o věci, nelze je však považovat za důkazní prostředek. Nutno však konstatovat, že v daném případě byl skutkový stav, tedy skutečnost, že žalobce v den provedené kontroly (15.2.2011) vykonával práci (demoliční práce) bez povolení k zaměstnání, které je podle ust. § 89 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“) vyžadováno, zjištěn nejen na základě úředních záznamů, tj. jednostranných úkonů správních orgánů (úřední záznam správního orgánu prvního stupně o zajištění cizince ze dne 15.2.2011, Poznatky z kontroly Úřadu práce Brno-město ze dne 15.2.2011), ale i z dalších podkladů, které na úřední záznamy považovat nelze. Správní orgány vycházely rovněž z Oznámení o zahájení kontroly a Zápisu z kontrolního šetření ze dne 15.2.2011 Úřadu práce Brno-město obsahujícího mimo jiné i podpis žalobce, z čehož nepochybně vyplývá, že byl žalobce při výkonu nelegální práce kontrolou přistižen, a především z Protokolu o vyjádření účastníka správního řízení ze dne 15.2.2011, kdy sám žalobce výslovně přiznal, že na území České republiky pracoval od roku 2002, pracoval různě na stavbách po Brně jako zedník, přičemž nikdy neměl vydané povolení k zaměstnání od úřadu práce. Přestože žalobce zpochybňuje zákonnost použitých důkazů, nikterak nerozporuje, že v době kontroly dne 15.2.2011 existoval pracovněprávní vztah mezi ním a společností Lacík s.r.o., přičemž žalobce neměl příslušné povolení k zaměstnání, tedy nenamítá, že by zjištěný skutkový stav

neodpovídal skutečnosti. Soud tak má za to, že skutkový stav věci byl v dané věci zjištěn dostatečně, přičemž nelze dospět k závěru, že by správní orgány dospěly ke skutkovým závěrům na základě nezákonně získaných důkazů.

Soud se ztotožňuje se závěrem žalované, že všechny listiny, ze kterých správní orgány při svém rozhodování vycházely, byly součástí spisového materiálu, a žalobce měl možnost se s těmito podklady seznámit. Pokud žalobce namítá, že se s podklady pro rozhodnutí seznámil až jeho právní zástupce poté, co si dne 17.2.2011 pořídil fotokopie, tato skutečnost se nezakládá na pravdě. Ze správního spisu jednak vyplývá, že žalobce nebyl až do vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně vůbec právně zastoupen, když plná moc zástupkyně žalobce byla předložena správnímu orgánu až dne 23.2.2011 a téhož dne bylo zástupkyni žalobce umožněno nahlédnout do spisu; a jednak že samotný žalobce měl před vydáním rozhodnutí opakovaně možnost se s podklady pro rozhodnutí seznámit (15.2.2011 a 22.2.2011), kdy v obou případech žalobce tuto skutečnost potvrdil svým podpisem.

Pokud žalobce namítá, že s ním bylo před správním orgánem jednáno v českém jazyce, ačkoliv jako cizinec tento jazyk náležitě neovládá, a že nebyl poučen o možnosti požádat o asistenci tlumočníka, soud uvádí, že podle ust. § 16 odst. 1 správního řádu, který se na dané řízení použije (§ 168 zákona o pobytu cizinců a contrario), se v řízení jedná a písemnosti vyhotovují v českém jazyce. Každý, kdo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede řízení, má právo na tlumočníka (§ 16 odst. 3 správního řádu).

Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15.2.2012, č.j. 1 As 21/2012 – 32, www.nssoud.cz, toto ustanovení nového správního řádu se nedotklo aplikovatelnosti ustálené judikatury týkající se povinnosti správního orgánu ustanovit v řízení tlumočníka, která se etablovala za účinnosti zákona č. 71/1967 Sb. (starý správní řád). „Dle této, stále aktuální, judikatury je správní orgán povinen ustanovit účastníkovi řízení tlumočníka tehdy, jestliže o to účastník požádá. Správní orgán, který neustanovil účastníkovi řízení tlumočníka za situace, kdy účastník neprohlásil, že neovládá český jazyk, a tato skutečnost nevyplývala ani z obsahu správního spisu, neporušil právo účastníka na přítomnost tlumočníka (viz již rozsudek NSS ze dne 27. 1. 2004, čj. 6 A 17/2000-54, č. 341/2004 Sb. NSS, dále též rozsudek ze dne 3. 9. 2008, čj. 1 As 28/2008-76; všechna cit. rozhodnutí NSS jsou dostupná na www.nssoud.cz). Jestliže účastník řízení výslovně prohlásí, že český jazyk ovládá, rozumí mu a nepožaduje tlumočníka a protokol obsahující toto prohlášení podepíše, nelze namítat, že správní orgán porušil zásady uvedené v § 3 odst. 4 starého správního řádu (nyní § 3 zákona č. 500/2004 Sb.), použil-li tyto protokoly jako důkaz (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, čj. 6 A 181/2002-34).“

Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce při převzetí oznámení o zahájení správního řízení, stejně jako při podání vyjádření v tomto řízení svým podpisem stvrdil, že souhlasí s tím, aby bylo celé správní řízení vedeno v jazyce českém. Vzhledem k tomu, že žalobce bez problémů komunikoval s úředními osobami správního orgánu prvního stupně v českém jazyce a v českém jazyce pronesl rovněž srozumitelné vyjádření, soud má za to, že nebylo na místě, aby správní orgán prvního stupně sám iniciativně přibral do řízení tlumočníka, neboť taková potřeba v řízení nevyšla najevo. Z žádného dokumentu, který je součástí správního spisu, neplyne, že by žalobce v průběhu správního řízení učinil nějaký úkon, který by signalizoval, že český jazyk neovládá a že požaduje přibrat do řízení tlumočníka. Naopak, několikrát v průběhu řízení prohlásil, že českému jazyku rozumí a o tlumočníka nežádá, což potvrdil svým podpisem. I kdyby soud žalobci uvěřil, že obsahu poučení o možnosti přibrat do řízení tlumočníka ani dalším listinám, které mu byly předloženy, neporozuměl, lze k tomu

poznamenat pouze to, že potom neměl předložené dokumenty podepisovat, dokud mu nebyl objasněn jejich obsah, resp. byl oprávněn odmítnout dokumenty podepsat. Žalobce v žalobě neuvádí, že by některý z dokumentů podepsal pod fyzickým nátlakem či z důvodu výhrůžek ze strany úředních osob. Soud poznamenává, že je na každém účastníku, aby si ve správním řízení střežil svá práva. Jestliže tak důkladně neučiní, musí nést odpovědnost za nepříznivé důsledky svého jednání. Podmínkou pro právo na tlumočníka v souladu s ust. § 16 odst. 3 správního řádu je, že osoba, která neovládá český jazyk, toto musí prohlásit. V dané situaci tedy nebylo rozhodné, zda žalobce česky rozumí či nikoliv, ale podstatné bylo, že nedal žádným způsobem správnímu orgánu najevo, že by český jazyk neovládal. Soud dodává, že projevem toho, že žalobce nerozuměl průběhu a obsahu jednání se správním orgánem, nemůže být ani skutečnost, že, jak žalobce v žalobě uvádí, „okamžitě po tomto jednání udělil plnou moc právnímu zástupci“. Soud je toho názoru, že samotné udělení plné moci právnímu zástupci v žádném případě nemůže svědčit o tom, že účastník řízení nerozuměl průběhu řízení, když ani poté, co byl již žalobce právně zastoupen, námitku, že řízení neproběhlo za účasti tlumočníka, v průběhu správního řízení nevznese, a tato námitka se objevuje poprvé ve správní žalobě.

Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že v daném případě nebyly splněny podmínky § 16 odst. 3 správního řádu pro přibrání tlumočníka do správního řízení o správním vyhoštění, správní orgány proto nepochybily, když s ohledem na okolnosti případu nepovažovaly za nutné jednat se žalobcem ve správním řízení za účasti tlumočníka.

Pokud žalobce namítá, že od 14.3.2011 provozuje na území České republiky svoji činnost v souladu se zákonem, soud konstatuje, že tato skutečnost nemůže mít vliv na zákonnost předmětného rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalobci bylo uloženo správní vyhoštění podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o pobytu cizinců, podle něhož policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, je-li cizinec na území zaměstnán bez oprávnění k pobytu anebo povolení k zaměstnání, ačkoli je toto povolení podmínkou výkonu zaměstnání, nebo na území provozuje dani podléhající výdělečnou činnost bez oprávnění podle zvláštního právního předpisu anebo bez povolení k zaměstnání cizince zaměstnal nebo takové zaměstnání cizinci zprostředkoval. Jak vyplývá z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 23.2.2012, č.j. 9 As 102/2011 – 80, www.nssoud.cz), „*naplnění určité skutkové podstaty znamená pro stát automaticky nutnost nařídit cizinci, aby opustil území České republiky a zakázat mu pobyt na území České republiky i po určitou v rozhodnutí stanovenou dobu v budoucnu. To ostatně potvrzuje i judikatura Nejvyššího správního soudu, který např. v rozsudku ze dne 22. 7. 2010, č. j. 9 As 5/2010 – 74, publikovaném pod č. 2129/2010 Sb. NSS, poukázal na to, že: „... policie cizinci vydá rozhodnutí o správním vyhoštění až na 10, 5 či 3 roky vždy, nastane-li některá ze skutkových situací předvídaných v ustanovení § 119 odst. 1“.*“ Vzhledem k tomu, že v daném případě byla jednoznačně naplněna první skutková podstata předvídaná v citovaném ustanovení (tj. výkon zaměstnání bez povolení k zaměstnání), jelikož žalobci bylo prokázáno, že prováděl demoliční práce v ulici Valchařská v Brně nejméně dne 15.2.2011 a to bez platného povolení k zaměstnání podle § 89 a násl. zákona o zaměstnanosti, což žalobce nezpochybňuje, správním orgánům nezbylo než žalobci opatření spočívající ve správním vyhoštění uložit. Na povinnost správních orgánů uložit v případě nelegálního výkonu zaměstnání na území České republiky žalobci správní vyhoštění nemůže nic změnit ani skutečnost, že mu bylo dodatečně vydáno živnostenské oprávnění.

K žalobní námitce, že není pravda, že by správní vyhoštění nebylo zásahem do jeho soukromého a rodinného života, a to z důvodu, že by jeho rodina zůstala hmotně nezabezpečena, soud předně uvádí, že tato námitka se objevuje poprvé v žalobě. Před správním orgánem prvního stupně žalobce uvedl, že případné vyhoštění jeho osoby nebude znamenat nepřiměřený zásah do jeho soukromého života, v odvolání jako důvod nepřiměřeného zásahu správního vyhoštění do jeho soukromého, resp. profesního života je, že zde má obchodní závazky jako společník a jednatel společnosti Katov stav s.r.o., které je povinen plnit. Soud se zcela ztotožňuje se závěrem žalované, která ve svém rozhodnutí konstatovala, že z důvodu rozporných tvrzení žalobce považuje tuto odvolací námitku za ryze účelovou. Skutečnost, že žalobce uvedl zcela odlišná tvrzení před správním orgánem prvního stupně, před žalovanou a před soudem, nemůže svědčit o věrohodnosti těchto výpovědí.

Nad rámec uvedeného je třeba konstatovat, že účelem ust. § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců je posoudit rodinné či jiné vazby, které si cizinec vytvořil na území České republiky, samotná skutečnost, že rodina žalobce by zůstala v případě jeho vyhoštění do domovského státu hmotně nezabezpečena, proto nemůže být důvodem, který by zakládal nepřiměřený zásah správního vyhoštění do soukromého či rodinného života žalobce. Třebaže soud nezpochybnuje, že pro žalobce může být obtížnější v jeho domovské zemi hmotně zajistit svou rodinu, je třeba mít na zřeteli, že je projevem suverenity každého státu rozhodovat o povolení vstupu a pobytu cizinců na své území. Právo pobývat na území České republiky nepatří do kategorie základních lidských práv a cizinci, kteří porušují právní normy hostitelského státu, nemohou požívat výhod spojených s povolením pobytu na jeho území. Žalobce si mohl a měl být vědom, že v případě odhalení této skutečnosti se bude muset do země původu vrátit.

Na základě shora uvedeného právního posouzení žalobní námitky žalobce dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná a proto žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítá.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalované v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec její běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 29. dubna 2013

JUDr. Milada Haplová, v.r.
předsedkyně senátu